

Т. В. Сулятицький

Таль Сіді

ТАЛЬ СІДІ (справжнє — Сореле Біркенталь; 08. 09. 1912, Чернівці — 17. 08. 1983, там само) — актриса, естрадна співачка. Заслужена артистка УРСР (1965). Закінчила балетну школу. У дитячому віці виконувала ролі у виставах місцевого єврейського театру оперети. Від 1928 — на професійній сцені, зокрема виступала у театрі «Роксі» (Бухарест), від 1934 — в театрі відомого К. Нотари та в Ясському театрі «Помул верде» («Зелене дерево»). У Бухаресті буковинську актрису доля звела з поетом і режисером *Я. Штернбергом*. З великим успіхом грала у виставах «Жовта тінь» Л. Млахеса, «Скарб» Шолом-Алейхема, «Яша Калб» І. Зінгера, ревію «Театр у вогні», «Гаврош». 1940 переїхала до Кишинева, де працювала у новоствореному Державному єврейському театрі. Значні здібності актриси проявилися вже в першій виставі «Червоні апельсини» (режисер Я. Штернберг, музика М. Полянського), яка була поставлена 300 разів. Під час 2-ї світової війни перебувала в евакуації в Ташкенті, була учасницею сотень концертів у військових частинах і шпиталях, трудових колективах, перед солдатами безпосередньо на фронті. 1946 повернулася в рідне місто, очолила єврейський театральний ансамбль при Чернівецькій філармонії. В репертуарі — політичні монологи, сатиричні мініатюри, скетчі, танці, єврейські народні пісні, уривки із творів вітчизняної та зарубіжної класики. Серед найвагоміших ролей — Естерка, Елька і Мотл («Скарб», «Хлопчик Мотл» Шолом-Алейхема), Зямка Копач (однойменна п'єса М. Даніеля), Еліза («Пігмаліон» Б. Шоу). Досконало володіючи мистецтвом перевтілення, актриса вела естрадні номери у виставах «Ворогам на зло», «Сміятись корисно», «Щасливі зустрічі», «В добрий час», «Завжди з вами». З великим успіхом концертувала в Києві, Одесі, Москві, Ленінграді (нині Санкт-Петербург), Мінську, Кишиневі. Мала записи на платівках. Творчість Т. — яскрава сторінка в історії культури Буковини, Румунії, Молдови. Її ім'я занесено на

«Алею зірок» в Чернівцях. 2021 засновано Чернівецьку обласну мистецьку премію імені Сіді Таль. 2022 у Чернівцях відбулася прем'єра вистави «Сіді Таль. Аїдише Нешуме» (про життєвий шлях актриси). Її ім'ям названо вулицю у рідному місті.

Рекомендована література

1. Сиди Таль в воспоминаниях современников. Москва, 1993;
2. Сиди Таль и Фалик в воспоминаниях современников. Л., 2002;
3. Бург Й. Сиди Таль: [к 90-летию со дня рождения засл. арт. Украины] // Чернов. листки. 2002. № 89;
4. Чародійка сцени: Сіді Таль // Гусар Ю. Зірки не гаснуть: художньо-докум. розповіді про видатних митців Буковини, чії імена занесено на «Алею зірок» у Чернівцях. Чц., 2003;
5. Аветисян Т. Зірка першої величини // Укр. театр. 2005. № 4.

Бібліографічний опис:

Таль Сіді / Т. В. Сулятицький // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2023. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-879257>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).